

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens ad viginti sex Quæstiones priores, centum & septem
Disputationes in Capita diuisas

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1621

Deum non posse oculo corporeo videri. c. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80983)

dum facilius ita nobis Deus erit notus, atque conspicuus, videretur spiritui a singulis nobis in singulis nobis: hæc enim Augustinus: qui tunc fatetur, difficile esse, aut impossibile ex Scripturarum testimonijs, vel exemplis ostendere, oculis corporeis Beatorum aliquid inesse spirituale, quo Deus ipse videatur, sicut antea ipse eo capite docuerat: non tamen omnino negat oculo corporeo habenti modum spirituale, Deum videri posse.

Deum oculo corporeo videri non posse dicitur oper. Aug. 1.

Ambros.
Hieron.
Nazian.
Athanaf.

Accedit quod idem Augustinus in epist. iii. excusat se cum Fortunato, ipsumque precatur, ut Episcopum quendam sibi reconciliet, quem literis suis offenderat, eo præsertim quod dixerat, Deum nec videri, nec videndum esse oculis corporeis: id quod ita docuisse testatur Augustinus, ut Anthropomorphice dixerint, Deum corporeum esse crederetur. Confirmata enim testimonijs Ambrosii, Hieronimi, Nazianzenis, & Athanasii, qui Deum invisibilem esse dixerunt, atque hæc de causa nec à Moysè, nec à Prophetis vitum unquam fuisse, nisi, ut ait Ambrosius in cap. i. Lucæ cap. de apparitione Angeli, sub aliqua forma, quam voluntas Dei elegit, non natura formavit: sed tandem in fine epistolæ nihil aliud definire, inquit enim: Si autem iste dixerit, quod de spirituali corpore adhuc requiro, iam sibi firmat esse certissimum, nisi placidus audierit docentem: ita ut ille quoque placidus me audiat inquirentem, habet unde iure iudicet. Quibus verbis demonstrat, se adhuc sub ea dubitatione, & inquisitione manere.

CAPUT II.

Deum non posse oculo corporeo videri.

Tamen si neque Scripturæ, nec Conciliorum, nec Patrum testimonijs expresse definitum sit, non posse Deum oculo corporeo videri, tamen ad effectum ratione naturali probatur, ut oppositum error manifestus debeat iudicari; cum ex eo vi solum rationis naturalis plane sequatur, Deum esse corporatum, ut falso hæretici Anthropomorphice pronuntiant. Ratio vero est huiusmodi.

Ratio naturalis.

Aut visio, & qualibet cognitio ita est actio ipsius vidētis, & cognoscentis, ut ab eo etiam pendeat, tanquam à causa efficiēti; & à solo Deo produci nequeat, quod verius puto, ut i. 2. q. 3. art. 2. demonstrabitur; aut solum est actio grammaticaliter per modum solius formæ efficiētis subiectum, ita tamen ab eo pendens, ut à Deo solo fieri queat; & utroque modo evidenter convincitur, Deum oculo corporeo videri non posse. Primum quidem, si visio corporea ita pendeat ab oculo, ut sine illius concursu effici nequeat. Etenim opus est visui inesse virtutem aliquam effectricem circa obiectum quod debet videre, etiam si indigeat peculiari Dei concursu, sicut insuper intellectus noster ad videndum Deum ac proinde de quavis dicimus, Deum posse assumere, ut instrumentum quamlibet rem creatam ad quemcumque alium effectum, tamen non dicimus posse aliquam potentiam elevari à Deo, ad cognoscendum aliquid, nisi id intra latitudinem sui obiecti contineatur, quia circa aliud nullum habet vestigium innatæ efficacitatis: idcirco oculus non potest elevari ad audiendum sonum. Huius vero ratio est, quia visio quæcunque etiam supernaturalis, quotenus visio est, & perceptio vitæ, natura sua pendet ab aliqua determinata facultate viventis: cum ergo obiectum visus secundum totam suam latitudinem intra rationem

Prima eius pars.

corporis contineatur, nihil, quod sit spiritus, ab eo videri poterit, nec peculiari, & super naturali Dei efficacia ad illius visionem elevari. Perinde enim esset elevari ad videndum spiritum, atque ad videndum sonum: minorem enim convenientiam cum visui habet spiritus, quam sonus: hic enim ab aliquo sensu naturaliter cognosci potest, ille vero à nullo: sed Deus est spiritus: ergo ad visionem illius oculus corporeus nulla Dei potentia pervenire potest.

Secunda pars.

Deinde etiam si visio produci posset à solo Deo, nilominus fieri non posset in oculo corporeo visio ipsius Dei. Sicut enim visio coloris poni non potest in lapide, quia non est idoneum subiectum illius, sic etiam nec visio Dei, quæ debet esse spiritualis, poni poterit in visu corporeo, quare nec ab eo Deus videri posset. Hæc ratio non solum vim habet in eorum opinione, qui censent, posse à solo Deo visionem produci, in quolibet tamen subiecto non posse poni; verum etiam in eorum sententia, qui dicunt, posse quidem in quolibet subiecto poni, ut in lapide, non tamen sub ratione visionis, sed cuiusdam qualitatis, quod mihi saltem videtur, ut in eo art. 2. probabo. Impossibile enim est, formam aliquam inesse alii subiecto, & non tribuere illi effectum formalem proprium, & secundum suam speciem.

Illatio optima. S. Thom. Bonavent. Durand. Petrus.

Ex dictis sequitur id, quod disp. 37. cap. 6. diximus, & optime notavit S. Th. 3. contra gent. cap. 54. Bonavent. in i. d. 3. i. p. dist. art. 1. q. 1. ad 2. Durandus in 4. d. 49 q. 2. num. 13. aliud q. 1. art. 2. in fine, scilicet multo magis distat secundum rationem obiecti res spirituales creatas, licet finite sit, ita facultate sentiente, quam Deum, qui infinitus est, ab intellectu nostro, quia, ut ibi dicebamus, quamvis Deus secundum rationem entis excedat infinitè quamlibet facultatem creatam; tamen secundum rationem obiecti habet convenientiam cum intellectu, quandoquidem intra latitudinem illius continetur. Contra vero res spirituales, licet secundum rationem entis minus excedant potentiam, & facultatem sentientem, quam Deus intellectum nostrum; tamen secundum rationem obiecti multo magis distat, minoremque convenientiam cum illa habent, quam Deus cum intellectu nostro. Deus enim convenit cum intellectu, sicut proprium obiectum cum sua potentia, ut explicatum est: substantiæ vero spirituales nullam habent convenientiam cum sensu, quia intra latitudinem illius non continentur. Quare qui dicit Deum secundum se visio modo ab oculo corporeo posse videri, cogit incidere in errorem Anthropomorphitarum, qui dicebant Deum esse corporatum. Vera enim philosophia docet, solum obiectum corporeum videri posse.

5

CAPUT III.

Obiectiones ex locis Scripturæ de promptæ.

Vobis tamen Scripturæ locis probari videtur, Deum oculo corporeo videri posse. Vnus est Job 42. Auditu auris audivi te, nunc autem oculos meus Job 42. videt. Quia in locum tractans Augustinus 2. de civitate Dei c. illo 29. ait: Fortasse virtutem magnam certuendi oculis corporalibus ipsum Deum communicatam fuisse Job. Senus tamen plane illius loci alius est, ex quo nihil contra veritatem, quam hæcenus statuimus, colligi potest. Cum enim Job reprehenderet seipsum, quod contra Dei providentiam videretur

Job 42. August.

Explicatur Job 42.